

V Bruseli 12. mája 2017
(OR. en)

8654/17

COSI 85
ENFOPOL 203
CRIMORG 90
ENFOCUSTOM 109
CYBER 64
JAI 377

POZNÁMKA

Od:	Predsedníctvo
Komu:	Výbor stálych predstaviteľov/Rada
Č. predch. dok.:	8420/17 REV 2
Predmet:	Návrh záverov Rady, ktorými sa stanovujú priority EÚ v oblasti boja proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti na roky 2018 až 2021

Delegáciám v nadväznosti na rokovania podpornej skupiny výboru COSI 12. mája 2017 v prílohe zasielame návrh záverov Rady, ktorými stanovujú priority EÚ v oblasti boja proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti na roky 2018 až 2021, ktorý bude predložený COREPER-u/Rade na prijatie.

**NÁVRH ZÁVEROV RADY, KTORÝMI SA STANOVUJÚ PRIORITY EÚ V OBLASTI
BOJA PROTI ORGANIZOVANEJ A ZÁVAŽNEJ MEDZINÁRODNEJ TRESTNEJ
ČINNOSTI
NA ROKY 2018 AŽ 2021**

RADA EURÓPSKEJ ÚNIE,

PRIPOMÍNAJÚC, že v rokoch 2012 až 2013 sa na základe priorít EÚ na boj proti organizovanej trestnej činnosti, ktoré Rada schválila 9. – 10. júna 2011¹, vykonával počiatočný a skrátený cyklus politík EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti, po ktorom nasledoval v rokoch 2014 až 2017 plnohodnotný cyklus politík EÚ vykonávaný na základe priorít EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti, ktoré Rada schválila 6. – 7. júna 2013²,

VÍTAJÚC opatrenia, ktoré členské štáty prijali spolu s agentúrami v oblasti SVV, s cieľom vykonať cyklus politík EÚ na roky 2012 až 2013 a na roky 2014 až 2017, najmä v rámci operačných akčných plánov (ďalej len „OAP“), ktorými sa prispelo k boju proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti,

BERÚC NA VEDOMIE zvýšený operačný charakter cyklu politík EÚ, ktorý umožňuje zamerať sa na kľúčové hrozby, ktorým EÚ čelí, koordinovaným a štruktúrovaným spôsobom,

VYCHÁDZAJÚC zo skúseností získaných v súvislosti s vykonávaním cyklu politík EÚ, ktoré sa využili pri vypracovaní nového cyklu politík EÚ na roky 2018 až 2021³, ktorý Rada schválila 27. marca 2017,

POZNAMENÁVAJÚC, že v súlade s metodikou cyklu politík EÚ musí Rada určiť priority EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti,

¹ 11050/11.

² 12095/13.

³ 7704/17.

VYZDVIHUJÚC význam stanovenia obmedzeného počtu priorít EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti, ktoré sa budú môcť reálne vykonať na európskej úrovni a v prípade potreby aj na národnej alebo regionálnej úrovni na základe OAP a v súlade s dohodnutými viacročnými strategickými plánmi (ďalej len „MASP“),

VYZÝVAJÚC členské štáty, inštitúcie a agentúry, aby sa aktívne zaviazali, že zabezpečia operačné vykonávanie cyklu politík EÚ, čo si vyžaduje dostatočné ľudské a finančné zdroje, ako aj informovanosť a uznanie. Na to, aby sa MASP a OAP mohli vypracovať a vykonávať je potrebná účasť expertov a dostatočné posilnenie ich postavenie,

VYZÝVAJÚC všetkých aktérov, aby v prípade potreby prevzali úlohu vedúcich členských štátov, ich spolupracovníkov a lídrov v rámci jednotlivých opatrení pre príslušnú prioritu EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti,

VÍTAJÚC opatrenia, ktoré prijali Europol, Frontex, Eurojust a Cēpol na podporu vykonávania cyklu politík,

BERÚC NA VEDOMIE narastajúci prierezový charakter trestnej činnosti a potrebu posilnenia spolupráce naprieč jednotlivými prioritami,

ZDÔRAŽŇUJÚC, že príslušné vnútroštátne orgány vrátane príslušných orgánov presadzovania práva a justičných a správnych orgánov členských štátov a inštitúcií a agentúr EÚ by pri vykonávaní týchto priorít EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti mali veľmi úzko spolupracovať a zabezpečiť tak multidisciplinárny a multiagentúrny prístup. V tejto súvislosti je nevyhnutná dobrá spolupráca medzi políciou, pohraničnou strážou, colnými, justičnými a správnymi orgánmi, ako aj inštitúciami a agentúrami EÚ,

VÍTAJÚC skutočnosť, že v roku 2016 sa do mnohých operačných opatrení zapojili partneri, ktorí sa nezaobierajú presadzovaním práva, a že sa zvýšila spolupráca so súkromnými partnermi, ako aj zapojenie colných orgánov, a podotýkajúc, že uvedené snahy je potrebné ďalej posilňovať,

UZNÁVAJÚC významnú úlohu národných koordinátorov platformy EMPACT (NEC) pri zabezpečovaní účasti príslušných vnútroštátnych orgánov na vykonávaní priorít v oblasti boja proti trestnej činnosti a účinnej vnútroštátnej koordinácie,

ZDÔRAŽŇUJÚC význam odbornej prípravy a zvyšovania informovanosti o cykle politik EÚ a prioritách EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti v rámci členských štátov, inštitúcií a agentúr EÚ, ako aj na podporu informovanosti o cykle politik EÚ v tretích krajinách,

UZNÁVAJÚC vonkajší rozmer vnútornej bezpečnosti a význam zintenzívnenia a zlepšenia spolupráce s tretími krajinami vrátane významných zdrojových a tranzitných krajín v súvislosti s jednotlivými prioritami v oblasti boja proti trestnej činnosti, ako aj s príslušnými medzinárodnými organizáciami pri operačnom vykonávaní cyklu politik EÚ,

VYZÝVAJÚC členské štáty, aby optimalizovali využívanie dostupných finančných prostriedkov, a všetkých zúčastnených aktérov, aby zaistili včasnú dostupnosť primeraných finančných prostriedkov s cieľom podporiť operačné opatrenia a umožniť ich skoré spustenie,

OPAKUJÚC, že je potrebné dosiahnuť rovnováhu medzi prevenciou a riešením dôsledkov hrozieb, ktoré pre vnútornú bezpečnosť EÚ predstavuje organizovaná a závažná medzinárodná trestná činnosť,

VÍTAJÚC hodnotenie Európskej únie týkajúce sa hrozieb závažnej a organizovanej trestnej činnosti (ďalej len „EU SOCTA“)⁴, ktoré Europol vydal 9. marca 2017 a ktoré obsahuje odporúčané priority EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti v súlade s opatrením 3 cyklu politik, ako aj prehľad možných kľúčových cieľových oblastí na rôznych zločineckých trhoch,

⁴ 6886/17, ADD 1 a 2 (EU RESTRICTED).

BERÚC NA VEDOMIE, že z hodnotenia EU SOCTA vyplýva, že viac ako 5 000 organizovaných zločineckých skupín (ďalej len „OZS“) pôsobiach na medzinárodnej úrovni je v súčasnosti predmetom vyšetrovania v EÚ a že zločinecké trhy sú čoraz komplexnejšie a dynamickejšie, pričom sa objavujú menšie skupiny a samostatní zločinci špecializujúci sa na špecifickú trestnú činnosť, a to najmä na internete. Pri koncipovaní MASP a OAP pre jednotlivé priority v oblasti boja proti trestnej činnosti by sa mala preto osobitná pozornosť venovať elektronickému obchodu s nezákonným tovarom a službami vrátane falšovaného tovaru,

BERÚC NA VEDOMIE priority a úlohy v oblasti boja proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti, ktoré sa stanovili v strategických dokumentoch, akými sú napr. Maltské vyhlásenie členov Európskej rady o vonkajších aspektoch migrácie: riešenie problému trasy cez centrálnu Stredozemie, obnovená stratégia vnútornej bezpečnosti Európskej únie na roky 2015 – 2020⁵ a následné správy o jej vykonávaní⁶, Európsky program v oblasti bezpečnosti⁷ a Európska migračná agenda⁸, Európsky program v oblasti bezpečnosti s cieľom bojovať proti terorizmu a pripraviť pôdu pre účinnú a skutočnú bezpečnostnú úniu⁹, správy o pokroku dosiahnutom pri budovaní účinnej a skutočnej bezpečnostnej únie¹⁰, stratégia EÚ a akčný plán pre riadenie colných rizík¹¹, 8. akčný plán pracovnej skupiny pre colnú spoluprácu na roky 2016 a 2017¹², Stratégia kybernetickej bezpečnosti Európskej únie¹³, analýza rizika na rok 2017 vypracovaná agentúrou Frontex, balík opatrení Komisie týkajúci sa hraníc z 15. decembra 2015, Akčný plán týkajúci sa potlačania nezákonného obchodovania so strelnými zbraňami medzi EÚ a regiónom juhovýchodnej Európy (2015 – 2019)¹⁴, Stratégia boja proti obchodovaniu s ľuďmi na obdobie po roku 2016; závery Rady a akčný plán o ďalších krokoch v oblasti finančného vyšetrovania¹⁵, závery Rady o boji proti trestným činom proti životnému prostrediu¹⁶, Protidrogová stratégia EÚ na obdobie rokov 2013 – 2020¹⁷ a návrh akčného plánu EÚ na boj proti drogám na obdobie rokov 2017 – 2020¹⁸,

⁵ 9798/15.

⁶ 15277/1/16 REV 1, 11001/1/16 REV 1, 9151/16, 14636/15.

⁷ 8293/15.

⁸ 8961/15.

⁹ 8128/16.

¹⁰ 13442/16, 14617/16, 15808/16, 5775/17, 6928/17, 8339/17.

¹¹ 12644/14 + ADD 1, 15403/14.

¹² 13749/3/15 REV 3.

¹³ 6225/13.

¹⁴ 15516/14.

¹⁵ 8777/16.

¹⁶ 15412/16.

¹⁷ 17547/12.

¹⁸ 7379/17 + ADD 1.

ZDÔRAZŇUJÚC, že opatrenia zamerané na vykonanie uvedených strategických dokumentov a súčasné priority Rady musia zostať navzájom v súlade,

POZNAMENÁVAJÚC, že všetci zapojení aktéri si musia zachovať istú mieru pružnosti, aby mohli riešiť neočakávané a nové hrozby pre vnútornú bezpečnosť EÚ,

ZDÔRAZŇUJÚC, že by sa malo prihliadnuť na hrozby vyplývajúce z možného prepojenia medzi organizovanou trestnou činnosťou a terorizmom, najmä pokiaľ ide o obchodovanie so strelnými zbraňami, falšovanie dokladov, ale aj o iné trestné činnosti, ktoré vytvárajú zisky z trestnej činnosti,

STANOVUJE bez akéhokoľvek osobitného poradia na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti na roky 2018 až 2021 TIETO PRIORITY:

1) Bojovať proti počítačovej kriminalite (1) narušovaním trestnej činnosti, ktorá sa týka útokov na informačné systémy, najmä trestnej činnosti podľa obchodného modelu „zločin ako služba“ (z angl. Crime-as-a-Service) a trestnej činnosti, ktorá funguje ako sprostredkovateľ internetovej trestnej činnosti, (2) prostredníctvom boja proti sexuálnemu zneužívaniu a vykorisťovaniu detí vrátane produkcie a šírenia materiálu obsahujúceho zneužívanie detí a (3) zameraním sa na páchatel'ov trestných činov v oblasti podvodov a falšovania pri bezhotovostných platobných prostriedkoch vrátane rozsiahlych podvodov s platobnými kartami (najmä podvody, pri ktorých karta nie je fyzicky prítomná, tzv. card-not-present), nových hrozieb pre iné bezhotovostné platobné prostriedky a umožňujúcich trestnú činnosť.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom troch operačných akčných plánov: (1) Útoky na informačné systémy, (2) Sexuálne vykorisťovanie detí a (3) Podvody páchané bezhotovostnými platobnými prostriedkami. Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritou Počítačová trestná činnosť.

2) (1) Narúšať činnosti OZS, ktoré sú zapojené do veľkoobchodného obchodovania s marihuanou, kokaínom a heroínom do EÚ, (2) bojovať proti zločineckým sieťam zapojeným do obchodovania s rôznymi typmi drog na trhoch EÚ a ich distribúcie (3) znížiť výrobu syntetických drog a nových psychoaktívnych látok (NPS) v EÚ a odstrániť OZS zapojené do ich výroby, distribúcie a obchodovania s nimi.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom dvoch operačných akčných plánov: (1) Marihuana, kokaín, heroín a (2) Nové psychoaktívne látky a syntetické drogy.

Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritami Kokaín, heroín a syntetické drogy.

3) Narúšať činnosť OZS, ktoré uľahčujú nelegálne prisťahovalectvo, poskytovaním pomocných služieb neregulárnym migrantom pozdĺž hlavných migračných trás prechádzajúcich cez vonkajšie hranice EÚ a v rámci EÚ, a to najmä zameraním sa na OZS, ktorých metódy ohrozujú životy ľudí, a na OZS, ktoré ponúkajú svoje služby online a ako súčasť svojho obchodného modelu používajú podvody v oblasti dokladov.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom jedného operačného akčného plánu. Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritou Nelegálne prisťahovalectvo.

4) Bojovať proti organizovanej majetkovej trestnej činnosti so zameraním na narúšanie vysoko mobilných OZS, ktoré páchajú organizované krádeže a vlámania v celej EÚ. Malo by to zahŕňať aj OZS, ktoré používajú nové technológie alebo zdokonalené protiopatrenia, pri ktorých sa zneužíva nedostatočná interoperabilita nástrojov cezhraničného sledovania.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom jedného operačného akčného plánu. Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritou Organizovaná majetková trestná činnosť.

5) Bojovať proti obchodovaniu s ľuďmi v EÚ, pokiaľ ide o všetky formy vykorisťovania vrátane sexuálneho a pracovného vykorisťovania, ako aj všetky formy obchodovania s deťmi.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom jedného operačného akčného plánu. Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritou Obchodovanie s ľuďmi.

6) Narúšať spôsobilosti OZS a odborníkov zapojených do podvodov v oblasti spotrebnej dane a podvodov v rámci Spoločenstva založených na chýbajúcom obchodnom subjekte (podvody MTIC).

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom dvoch operačných akčných plánov: Podvody v oblasti spotrebnej dane a podvody MTIC. Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritou Podvody v oblasti spotrebnej dane a podvody MTIC.

7) Narúšať činnosť OZS, ktoré sa zúčastňujú na nezákonnom obchodovaní so strelnými zbraňami, ich distribúcií a používaní.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom jedného operačného akčného plánu. Mali by sa náležite zohľadniť skúsenosti získané v predchádzajúcom cykle politík v súvislosti s prioritou Strelné zbrane.

8) Narúšať činnosť OZS, ktoré sa zúčastňujú na trestných činoch proti životnému prostrediu, konkrétne na nezákonnom obchodovaní s voľne žijúcimi druhmi a nezákonnom obchodovaní s odpadom.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom jedného operačného akčného plánu.

9) Bojovať proti finančnej kriminalite a praniu špinavých peňazí a uľahčovať vymáhanie majetku v záujme efektívnej konfiškácie ziskov OZS z trestnej činnosti, najmä so zameraním na kriminálne gangy aktívne v oblasti prania špinavých peňazí a ponúkajúce služby v oblasti prania špinavých peňazí iným OZS a na tie OZS, ktoré na pranie príjmov z trestnej činnosti v rozsiahlej miere používajú nové platobné metódy.

Táto priorita sa bude vykonávať prostredníctvom jedného operačného akčného plánu. Okrem toho sa bude vykonávať aj ako spoločný horizontálny minimálny strategický cieľ prostredníctvom plánov MASP a OAP pri všetkých ostatných relevantných prioritách boja proti trestnej činnosti. Je nadmieru dôležité vyhnúť sa duplicita a zabezpečiť koordináciu medzi týmto OAP a všetkým ostatnými OAP. Na vykonávanie strategických cieľov jednotlivých OAP preto budú vymenovaní príslušní expertní lídri pre každú prioritu.

Experti pre tento OAP sa môžu podľa potreby pozývať na zasadnutia ostatných OAP na podporu vykonávania opatrení v rámci OAP. Vedúci členský štát tohto OAP usporiada horizontálne zasadnutia, ktorými sa v každom OAP upevní príslušný postup. V rámci hodnotenia v polovici trvania, ktoré vykoná výbor COSI, sa uvedená metodika najneskôr na jeseň 2019 preskúma.

10) Bojovať proti podvodom v EÚ v oblasti dokladov a zamerať sa pri tom na OZS, ktoré sú zapojené do výroby a zabezpečovania falošných dokladov a dokladov získaných podvodným spôsobom iným zločincom.

Táto priorita sa zrealizuje ako prierezová priorita v rámci hlavného pracovného seminára venovaného MASP, ktorého cieľom bude určiť minimálne horizontálne spoločné strategické ciele, ako aj prostredníctvom OAP pre relevantné priority v oblasti trestnej činnosti. Experti zaoberajúci sa podvodmi v oblasti dokladov môžu v prípade potreby sprevádzať expertov v oblasti komodít, aby prerokovali operačné vykonávanie týchto opatrení. Pre uvedenú prierezovú prioritu v rôznych OAP bude treba vymenovať špecializovaných lídrov v rámci jednotlivých opatrení. Títo lídri vytvoria horizontálnu expertnú skupinu, ktorá bude koordinovať operačné opatrenia v rámci OAP. Horizontálna expertná skupina sa stretne pred pracovnými seminármi o OAP, aby určila operačné opatrenia, ktoré sa zaradia do príslušných OAP. Skupinu bude viesť dobrovoľný členský štát s podporou Europolu a Frontexu. Výbor COSI sa na základe preskúmania metodiky zvolenej za prioritu boja proti trestnej činnosti „finančná kriminalita, pranie špinavých peňazí a vymáhanie majetku“, ktoré prebehne najneskôr na jar 2019, rozhodne, či uvedenú metodiku uplatní na euroúnijnú prioritu boja proti trestnej činnosti „podvody v oblasti dokladov“.

POVERUJE VÝBOR COSI, aby v rámci svojho mandátu¹⁹ a tak, ako sa uvádza v záveroch Rady z 27. marca 2017 o pokračovaní cyklu politík EÚ na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti, koordinoval, podporoval, monitoroval a hodnotil vykonávanie viacročných strategických plánov (MASP) a operačných akčných plánov (OAP). Osobitná pozornosť by sa mala venovať preskúmaniu v polovici trvania a záverečnému preskúmaniu výsledkov opatrení, aby sa zhodnotila miera dosiahnutia strategických cieľov,

Výbor COSI musí zabezpečiť konzistentnosť vo vykonávaní operačných opatrení potrebných na posilnenie vnútornej bezpečnosti v rámci Únie, ako aj účinnú spoluprácu medzi príslušnými vnútroštátnymi orgánmi a s agentúrami EÚ. Výbor COSI tiež musí nadviazať kontakty s príslušnými prípravnými orgánmi Rady, aby sa vykonávanie týchto priorít v oblasti boja proti trestnej činnosti koordinovalo s ostatnými politickými oblasťami, najmä v rámci vonkajšej činnosti Únie,

VYZÝVA všetky prípravné orgány Rady, aby s náležitým ohľadom na ustanovenia zmlúv zohľadnili uvedené priority vo svojich príslušných politických oblastiach,

VYZÝVA Komisiu, členské štáty, agentúry v oblasti SVV a Európsku službu pre vonkajšiu činnosť, aby v záujme účinnej podpory činností dohodnutých v rámci cyklu politík EÚ zvažili všetky možnosti financovania,

APELUJE na členské štáty, aby na boj proti organizovanej a závažnej medzinárodnej trestnej činnosti aktívne využívali popri tradičnom prístupe založenom na trestnom súdnictve aj alternatívne a doplnkové prístupy a nástroje,

VYZÝVA Europol v spolupráci s členskými štátmi a príslušnými agentúrami EÚ, aby v priebehu roka 2019 pripravil formou predbežnej správy určenej Rade preskúmanie v polovici trvania týkajúce sa nových, meniacich sa alebo vznikajúcich hrozieb a venoval pritom osobitnú pozornosť prioritám EÚ v oblasti boja proti trestnej činnosti.

¹⁹ Ú. v. EÚ L 52, 3.3.2010, s. 50.